

Obsah

PŘEDMLUVA	9
I. POJEM A TRÍDĚNÍ PRÁVA	11
1. Právo, právní vědomí, spravedlnost	11
2. Právo objektivní a subjektivní	12
3. Funkce práva	13
4. Trídění práva	14
4.1. Právo soukromé a veřejné	14
4.2. Právní odvětví	16
4.3. Právo hmotné a procesní	16
4.4. Právo vnitrostátní a právo mezinárodní	17
4.5. Právo pozitivní a právo přirozené	18
II. VELKÉ PRÁVNÍ SYSTÉMY, PRAMENY PRÁVA	19
1. Právní kultury	19
1.1. Kontinentální právní systém	19
1.2. Angloamerický právní systém	20
1.3. Islámský právní systém	21
2. Pramene práva	21
2.1. Právní předpis	22
<i>Právní předpisy v České republice, pyramida</i> <i>právní předpisů</i>	22
<i>Právní norma</i>	24
2.2. Normativní smlouva	25
2.3. Soudní rozhodnutí (precedent)	26
2.4. Právní obyčej	26
III. ÚSTAVNÍ RÁMEC PRÁVNÍHO ŘÁDU ČR	27
1. Ústava ČR	27
1.1. Hlava I. – Základní ustanovení	28
1.2. Hlava II. – Legislativní moc	29
<i>Volby</i>	29
<i>Činnost Parlamentu</i>	30
1.3. Hlava III. – Moc výkonná	31
<i>Prezident republiky</i>	31
<i>Vláda</i>	32
<i>Státní zastupitelství</i>	33
1.4. Hlava IV. – Moc soudní	33
1.5. Ostatní Ústavou zaručené moci	35

2. Listina základních práv a svobod	36
2.1. Obecná ustanovení	36
2.2. Základní lidská práva a svobody	37
2.3. Politická práva	38
2.4. Práva národnostních a etnických menšin	38
2.5. Hospodářská, sociální a kulturní práva	38
2.6. Právo na soudní a jinou právní ochranu	39
3. Právní stát	39
4. Legislativní proces	40
4.1. Obecně o tvorbě právních norem	40
4.2. Zákonodárná iniciativa	40
4.3. Projednání návrhu zákona v Poslanecké sněmovně ČR ...	42
4.4. Účast Senátu ČR a prezidenta ČR	43
4.5. Sbírka zákonů, platnost a účinnost právních předpisů	44
IV. ZÁKLADY SOUKROMÉHO PRÁVA	46
1. Soukromé právo	46
1.1. Pojem soukromého práva	46
1.2. Dělení soukromého práva	46
2. Občanské právo	47
2.1. Prameny občanského práva	48
2.2. Základní zásady občanského práva	49
<i>Význam základních zásad</i>	49
<i>Stručný přehled základních zásad občanského práva</i>	50
V. PRÁVNÍ SKUTEČNOSTI	54
1. Obecně k právním skutečnostem	54
2. Právní úkony	55
2.1. Definice právního úkonu	55
2.2. Náležitosti právních úkonů	57
<i>Osoba</i>	58
<i>Vůle</i>	58
<i>Projev vůle</i>	59
<i>Předmět právního úkonu</i>	60
2.3. Obsah právních úkonů	61
2.4. Vady právních úkonů	61
<i>Neplatné právní úkony</i>	61
<i>Odporovatelné právní úkony</i>	62
<i>Odstoupení od smlouvy</i>	63
2.5. Uzavírání smluv	63

3.	Čas jako právně relevantní událost	64
3.1.	Lhůty	64
4.	Právní domněnky a právní fikce	66
VI.	OBČANSKOPRÁVNÍ VZTAHY A JEJICH SUBJEKTY	68
1.	Základní výklad k občanskoprávním vztahům	68
1.1.	Prvky občanskoprávních vztahů	68
1.2.	Vznik občanskoprávních vztahů	69
2.	Právní způsobilost	69
3.	Osoby fyzické	70
3.1.	Způsobilost k právům a povinnostem	70
3.2.	Způsobilost k právním úkonům	71
	<i>Omezení a zbavení způsobilosti k právním úkonům</i>	72
4.	Právnícké osoby	74
4.1.	Charakteristika právníckých osob	74
4.2.	Vznik a zánik právníckých osob	76
4.3.	Právní způsobilost právníckých osob, jednání právníckých osob	77
5.	Zastoupení	78
VII.	SUBJEKTIVNÍ PRÁVA A JEJICH OCHRANA	82
1.	Subjektivní práva	82
1.1.	Pojem a třídění subjektivních práv	82
1.2.	Výkon subjektivních práv	83
1.3.	Ochrana subjektivních práv	84
	<i>Soudní ochrana</i>	84
	<i>Ochrana pokojného stavu</i>	84
	<i>Ochrana svépomocí</i>	85
2.	Osobnostní práva, ochrana osobnosti	85
3.	Občanské soudní řízení (civilní řízení)	87
VIII.	PŘEDMĚT OBČANSKOPRÁVNÍCH VZTAHŮ	91
1.	Věci	91
1.1.	Věc v právním smyslu	91
1.2.	Třídění věcí	92
	<i>Věci movité a věci nemovité</i>	92
	<i>Věci zužitelné a věci nezužitelné</i>	94
	<i>Věci určené druhově (genericky) a věci určené jednotlivě (individuálně)</i>	94
	<i>Věci reálně dělitelné a věci nedělitelné</i>	94
1.3.	Součást věci a příslušenství věci	94
2.	Práva	95
3.	Jiné majetkové hodnoty	95

IX.	VĚCNÁ PRÁVA	96
1.	Vlastnictví	96
1.1.	Vlastníková oprávnění	96
1.2.	Omezení vlastnického práva	97
	<i>Zákonná omezení vlastnického práva</i>	97
1.3.	Držba a detence	98
1.4.	Nabytí vlastnického práva	99
	<i>Vydržení</i>	100
	<i>Věci skryté, ztracené a opuštěné</i>	100
1.5.	Zánik vlastnického práva	101
1.6.	Spoluvlastnictví	101
	<i>Podílové spoluvlastnictví</i>	101
	<i>Společné jmění manželů</i>	101
2.	Věcná práva k věcem cizím	105
2.1.	Věcná břemena	105
2.2.	Právo zástavní	106
	<i>Vznik zástavního práva</i>	106
	<i>Uspokojení ze zástavy</i>	107
	<i>Zánik zástavního práva</i>	108
2.3.	Právo zadržovací	108
3.	Katastr nemovitostí	108
3.1.	Pojem, evidované nemovitosti	108
3.2.	Druhy zápisů do katastru nemovitostí	110
X.	DĚDICKÉ PRÁVO	112
1.	Právní úprava	112
2.	Předpoklady dědění	113
3.	Dědění ze závěti	115
4.	Dědění ze zákona	117
5.	Neopomenutelný dědic	118
6.	Vydědění	119
7.	Ochrana oprávněného dědice	120
XI.	ZÁVAZKOVÉ PRÁVO	121
1.	Vznik závazkových právních vztahů	121
2.	Základní pojmy	122
3.	Třídění závazkového práva	123
3.1.	Závazkové právo smluvní	123
	<i>Spotřebitelské smlouvy</i>	125
3.2.	Závazkové právo deliktní	128

4. Změna závazkového právního vztahu	129
<i>Změna v subjektech</i>	129
<i>Změna v obsahu</i>	130
5. Zánik závazkových právních vztahů	131
XII. PRÁVNÍ ODPOVĚDNOST (s důrazem na náhradu škody)	132
1. Úvod	132
2. Občanskoprávní prevence	133
3. Předpoklady vzniku odpovědnosti za škodu	134
3.1. Protiprávní úkon (škodná událost)	135
3.2. Škoda	136
3.3. Příčinná souvislost	137
3.4. Zavinění	137
4. Subjekty odpovědnosti za škodu	139
5. Rozsah a způsob náhrady škody	139
6. Zvláštní případy odpovědnosti	140
6.1. Odpovědnost za poškození, ztrátu či zničení věci, jež je předmětem závazku	140
6.2. Odpovědnost za škodu způsobenou těmi, kteří nemohou posoudit následky svého jednání	141
6.3. Odpovědnost za škodu na vnesených, umístěných nebo odložených věcech	141
XIII. KUPNÍ SMLOUVA, NÁJEMNÍ SMLOUVA	143
1. Kupní smlouva	143
1.1. Pojem a náležitosti	143
1.2. Prodej zboží v obchodě	144
<i>Veřejnoprávní regulace prodeje zboží v obchodě</i>	147
2. Nájemní smlouva	148
2.1. Obecná nájemní smlouva	148
<i>Podstatné náležitosti nájemní smlouvy</i>	148
<i>Práva a povinnosti z nájemní smlouvy</i>	149
<i>Skončení nájmu</i>	150
2.2. Nájem bytu	151
<i>Definice bytu, náležitosti smlouvy</i>	151
<i>Práva a povinnosti vyplývající z nájmu bytu</i>	152
<i>Nájemné</i>	153
<i>Společný nájem bytu</i>	154
<i>Přechod nájmu bytu</i>	155
<i>Zánik nájmu bytu</i>	156
<i>Bytové náhrady</i>	157

XIV. RODINNÉ PRÁVO	158
1. Úvod	158
2. Vznik manželství	158
2.1. Předpoklady vzniku manželství	158
2.2. Občanský a církevní sňatek	159
2.3. Uzavření sňatku v cizině	160
2.4. Uzavření manželství zmocněncem	161
3. Neplatné a neexistující manželství	161
3.1. Neplatné manželství	161
3.2. Neexistující manželství	163
4. Zánik manželství	163
4.1. Rozvod bez zjišťování příčin rozvratu (tzv. nesporný či rychlý rozvod)	164
4.2. Rozvod se zjišťováním příčin rozvratu	164
5. Určování rodičovství	165
5.1. Určení mateřství	165
5.2. Určení otcovství	165
<i>První domněnka – otcem je manžel matky</i>	165
<i>Druhá domněnka – otcovství určené souhlasným prohlášením</i>	166
<i>Třetí domněnka – otcem je muž, který v rozhodné době souložil s matkou</i>	166
5.3. Popření otcovství	166
XV. PRACOVNÍ PRÁVO	168
1. Subjekty pracovního práva	168
2. Druhy pracovního poměru	169
2.1. Podle doby trvání pracovního poměru	169
3. Vznik pracovního poměru	170
3.1. Pracovní smlouva	170
<i>Obsah pracovní smlouvy</i>	170
3.2. Volba	173
3.3. Jmenování	173
4. Skončení pracovního poměru	174
4.1. Zásady platné pro skončení pracovního poměru	174
4.2. Způsoby skončení pracovního poměru	175
<i>Dohoda o rozvázání pracovního poměru</i>	176
<i>Výpověď z pracovního poměru</i>	176
<i>Okamžité zrušení pracovního poměru</i>	178
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	181